

**Plán péče
o přírodní památku**

VSTAVAČOVÁ LOUKA

na období 2011-2021

Mgr. Adriana Rešlová, 2010

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1499
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Vstavačová louka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Okresní národní výbor v Ústí nad Orlicí
číslo předpisu:	Bl.č.1092/89-200x
datum platnosti předpisu:	14.12.1989
datum účinnosti předpisu:	15.03.1990

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Pardubický
okres:	Ústí nad Orlicí
obec s rozšířenou působností:	Vysoké Mýto
obec s pověřeným obecním úřadem:	Choceň
obec:	Choceň
katastrální území:	Sruby (ochranné pásmo PP)
	Choceň
	Sruby (ochranné pásmo PP)

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Choceň 651974

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastní ctví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1806/1		trvalý travní porost		4782	4470	4470
1806/2		trvalý travní porost		1147	4497	4497
Celkem						0,8967

Poznámka: Současná výměra chráněného území se liší od výměr dříve udávaných. To je způsobeno digitalizací katastru nemovitostí, která byla v k.ú. Choceň dokončena 16.7.2007 (datum vyhlášení platnosti obnoveného kat. operátu).

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem PP Vstavačová louka

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky				
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,8967			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	0,8967			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

jiný typ chráněného území: CHOPAV Východočeská křída

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Vlhké louky s bohatým výskytem kosatce sibiřského, vstavače májového, kruštíku bahenního a dalších ohrožených druhů rostlin.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
střídavě vlhké louky sv. <i>Molinion</i> (T1.9)	85 %	druhově bohatá kosená louka, místy vyhraněná, místy přechodná k vegetaci vápnatých slatinišť sv. <i>Caricion davallianae</i> (R2.1), suchým trávníkům sv. <i>Bromion erecti</i> (T3.4D) a k pcháčovým loukám sv. <i>Calthion</i> (T1.5); hojný až místy dominantní <i>Inula salicina</i> , <i>Molinia arundinacea</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Serratula tinctoria</i> , <i>Galium boreale</i> , s hojným výskytem vzácných druhů (<i>Iris sibirica</i> , <i>Silvaum silaus</i> , <i>Carex distans</i> , <i>Epipacis palustris</i>)

B. druhy

název druhu	stupeň ohrožení	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	popis biotopu druhu
<i>Carex distans</i> - ostrice oddálená	C2, CII	roztroušený výskyt minimálně desítek jedinců	výskyt na poměrně rozsáhlé ploše v centrální části louky
<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i> – prstnatec májový	§3, C3, CIII	vzácně, dlouhodobě pouze 2-3 kvetoucí jedinci	mírně svažité horní část louky
<i>Epipactis palustri s-kruštík bahenní</i>	§2, C2, CII	přibližně 5 desítek kvetoucích jedinců	výskyt omezen na horní část louky na místo podmáčené prameništění vodou s přechodem k vegetaci vápnitých slatinišť sv. <i>Caricion davallianae</i>
<i>Iris sibirica</i> - kosatec sibiřský	§2, C3, CII	hojně- stovky kvetoucích jedinců	v centrální části louky severně od hlavní odvodňovací strouhy; kvetoucí rostliny hojněji v plochách v předchozím roce nepokosených nebo později pokosených

1.8 Cíl ochrany

Předmětem ochrany je společenstvo, které vedle přírody významně formoval svou činností i člověk, proto je cílem ochrany udržení optimálního vývojového stadia tohoto společenstva, zabránění samovolnému sukcesnímu vývoji a udržení vhodných podmínek pro výskyt vzácných druhů rostlin i živočichů.

Cíle managementu dle publikace Zásady pro kategorizaci chráněných území na základě managementu (edice Planeta 2001/5):

- zabezpečit a udržovat stanovištní podmínky, nezbytné pro ochranu význačných druhů, skupin druhů, biotických společenstev nebo hmotných přírodních jevů, které vyžadují specifickou lidskou manipulaci pro zajištění optimální péče;
- umožňovat vědecký výzkum a monitoring přírodního prostředí jako primární činnosti, spojené s trvale udržitelnou péčí o přírodní zdroje;
- vytvořit vymezená území pro vzdělávání a uvědomování veřejnosti o charakteristikách příslušných stanovišť a o metodách péče o divokou přírodu;
- eliminovat a poté zabránit další exploataci nebo jiným způsobům využívání území, jež by byly v rozporu s cílem vyhlášení;
- poskytovat všem stálým obyvatelům veškeré výhody, slučitelné s ostatními cíli managementu.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Obecná charakteristika:

Jedná se o zbytek druhově bohaté střídavě vlhké louky s výskytem četných chráněných a ohrožených druhů rostlin, z nichž některé tvoří velmi bohaté populace. V minulosti býval tento typ luk v oblasti velmi rozšířený. Místy přechází ve vegetaci vápnitých slatinišť, pcháčovských luk a suchých trávníků.

Louka má přibližně čtvercový tvar, od severovýchodu navazuje na dubohabřinu, z ostatních stran navazují kulturní louky a chatová kolonie. Přibližně třetina louky je rovná, dvě třetiny pod lesem velmi mírně stoupají k severovýchodu. Územím neprochází vodní tok, v samotné louce je však několik (již dosti zazemněných) odvodňovacích stružek a od jihozápadu navazuje hlubší zarostlý odvodňovací příkop.

Fytogeografické poměry a potenciální vegetace:

Území se nalézá ve fytogeografickém okrese 62. Litomyšlská pánev, v obvodu Českého mezofytika, a je součástí čtverce 6063a mezinárodní sítě mapování živočichů a rostlin.

Mapa potenciální přirozené vegetace (Neuhäuslová & Moravec, 1998) předpokládá v území výskyt černýšových dubohabřin sv. *Carpinion*, as. *Melampyro nemorosi-Carpinetum*. Ty zůstaly zachovány S od lokality v navazujícím lese.

Geomorfologie:

Území spadá do oblasti Východočeské tabule, celku Orlická tabule, podcelku Třebechovická tabule a okrsku Choceňská plošina.

Klima:

Území spadá do mírně teplé oblasti MT11.

Geologie a pedologie:

Geologickým podkladem jsou opuky svrchní křídly, písčité slínovce a písčité slínové prachovce jizerských vrstev. Vytvořila se zde půda typu organozemě (slatinný druh), v okolí chráněného území pak gleje (glej typický a organozemní) a pseudogleje (pseudoglej typický).

Nadmořská výška:

280 m n m.

Hydrologické poměry:

Územím neprochází žádný vodní tok. Patrné jsou pouze zbytky sítě mělkých odvodňovacích stružek přímo v louce, na JZ hranici chráněného území pak hlubší odvodňovací příkop.

Hydrologicky se území nachází v pramenné oblasti pravostranných přítoků Loučné, která se před Pardubicemi z levé strany vlévá do Labe.

Území se nachází v Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Východočeská křída- chráněnou oblast tvoří prohlubeniny královodvorská, miletínská, vysokomýtská, ústecká a povodí řeky Dědiny s využitelným množstvím asi 3500 l/s podzemní vody (celk. rozloha 2750 km²).

Obrázek č. 1: Přibližný zakres mělkých odvodňovacích stružek v chráněném území.

Územní systém ekologické stability:

Dle ÚP VÚC Pardubice v těsné blízkosti území prochází nadregionální biokoridor K 93 a regionální biokoridor 856. V podrobnějším územním plánu Města Choceň prochází osa nadregionálního biokoridoru K 93 přímo přírodní památkou.

Flóra a vegetace:

Většina chráněného území je tvořena střídavě vlhkou bezkolencovou loukou sv. *Molinion*, která je místy vyhraněná, místy přechodná k vegetaci vápnitých slatinišť sv. *Caricion davallianae* (R2.1), suchým trávníkům sv. *Bromion erecti* (T3.4D) a k pcháčovým loukám sv. *Calthion* (T1.5); hojný až místy dominantní je *Inula salicina*, *Molinia arundinacea*, *Sanguisorba officinalis*, *Holcus lanatus*, *Serratula tinctoria*, *Galium boreale*. Hojně se zde vyskytují vzácné druhy jako *Iris sibirica*, *Silene silaus*, *Carex distans*, *Epipactis palustris*, vzácně *Dactylorhiza majalis*, z předchozích let jsou udávány i *Carex davalliana*, *Laserpitium pruthenicum* a *Thalictrum lucidum*, které v roce 2010 nebyly ověřeny. V ochranném pásmu rostě vzácně až ojediněle *Orchis morio* a 1 polykormon *Salix rosmarinifolia*.

Fauna:

Protože bylo území známo pouze jako významná botanická lokalita, byl podrobnější výzkum fauny dlouhou dobu opomíjen. Až v roce 2008 zde byl proveden podrobný vertebratologický průzkum (Lemberk, 2008). Zjištěny zde byly z naprosté většiny běžné druhy obratlovců. Z významnějších druhů se zde vyskytují ropucha obecná, skokan hnědý (jednotlivý výskyt v jarním a časně letním období na louce, snůšky v melioračních kanálech na louce), ještěrka živorodá, za potravou sem z chatové osady zaletuje lejsek šedý, loví zde i netopýři (n. rezavý, n. vodní).

V sezóně 2010 byly v území pozorovány hojné rosničky zelené (*Hyla arborea*).

V roce 2010 byl proveden entomologický průzkum zaměřený na motýly a doplňkově na ploštice (Baňar, 2010). Nalezeno bylo celkem 27 druhů motýlů (*Lepidoptera*) a doplňkově 18 druhů ploštic (*Heteroptera*). Z motýlů jsou celkem 2 druhy zvláště chráněny (*Papilio machaon* – otakárek fenyklový v kategorii druh ohrožený a *Maculinea teleius* – modrásek očkovaný v kategorii druh silně ohrožený). Dva druhy jsou zařazeny do Červeného seznamu bezobratlých živočichů ČR (*Argynnis adippe* – perleťovec prostřední a *Maculinea teleius* – modrásek očkovaný, oba v kategorii zranitelný). Ze zástupců ploštic nebyl nalezen žádný vzácný, či bioindikačně zajímavý druh.

Nejvzácnější druh, modrásek očkovaný, je vzácný hygrofil, žijící na podmáčených loukách s výskytem krvavce totenu. Preferuje slunná stanoviště chráněná před větrem. Jako možná až pravděpodobná je uváděna i přítomnost modráška bahenního. Živnou rostlinou obou druhů je krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*).

Jako optimální management z hlediska entomologického je navrhována zonální nebo mozaikovitá seč s tím, že dodržování současných úzkých pásů není nutné a ponechávání mohou být větší nepokosené celky, při dodržení pravidelnosti střídání sečených ploch. Je vhodné ponechávat nepokosené plochy s živnou rostlinou motýlů, krvavcem totemem. Kosení je třeba provádět mimo letové období obou druhů. Jako optimální se jeví červnová seč, při dvou sečích ročně první seč před koncem června a druhá na podzim, v druhé polovině září.

V roce 2008 prováděl entomologický průzkum na Vstavačové louce J. Horák (Horák, in print) který však nevymezoval samostatně PP Vstavačová louka, nýbrž zahrnoval ji pod širší území Srubské mokřiny. Modrásek očkovaný, který byl v této lokalitě rovněž zjištěn, se dle Horáka vyskytuje v oblasti poměrně často na mezofilních a vlhkých loukách, místy i na intenzivněji obhospodařovaných lukách nebo dokonce přímo v intravilánech obcí (Sruby, Slatina). Bohatší populace se vyskytují vždy na šetrněji obhospodařovaných místech. V době letu dospělců, která je sezónně proměnlivá, patří na vlhkých lokalitách k nejhojnějším druhům denních motýlů.

Dále byl Horákem na Srubských mokřinách zaznamenán ohniváček černočárný (*Lycena dispar*), zákonem chráněný jako silně ohrožený. Druh se údajně ve studované oblasti šíří.

Faunou denních motýlů v okolí obce Sruby se ve své diplomové práci zabývala J. Adamová (Adamová, 2008). I ona na Vstavačové louce (a na 3 dalších lokalitách) zaznamenala modráška očkovaného. Modrásek bahenní byl zaznamenán na jiných lokalitách v okolí Srubů. K managementu lokalit s výskytem modrášků Adamová uvádí následující: "Kosení by mělo být

prováděno ručně, protože hostitelské druhy mravenců mohou být poměrně citlivé na pojezdy těžké mechanizace, dále musí být prováděno mimo letové období, tzn. do června a na podzim. Nejhorší zásah do biotopu je pokosení celé louky koncem července a v srpnu, tedy v době, kdy jsou vajíčka a housenky v květech a semenících totenu".

V roce 2008 našel Horák na území Srubských mokřin (a konkrétně i v PP Vstavačová louka) brouka z čeledi mandelinkovitých štítonoše omanového (*Cassida murraea*) (Horák, 2009). Živnou rostlinou tohoto oligofágního druhu jsou omany (*Inula* spp.) Druh je ohrožen dle červeného seznamu (Farkač, Král, Škorpík, 2005). Kromě Vstavačové louky ověřil Horák v roce 2008 jeho výskyt v Pardubickém kraji na lokalitách Mazurovy chalupy a Boršov.

Přehled zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů

Rostliny:

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie ochrany / ohrožení	popis biotopu druhu, další poznámky
<i>Carex davalliana</i> – ostřice Davallova	výskyt v roce 2010 nebyl ověřen	§3, C2, CII	
<i>Carex distans</i> – ostřice oddálená	roztroušený výskyt minimálně desítek jedinců	C2, CII	výskyt na poměrně rozsáhlé ploše v centrální části louky
<i>Epipactis palustris</i> – krušík bahenní	přibližně 5 desítek kvetoucích jedinců	§2, C2, CII	výskyt omezen na horní část louky na místo podmáčené prameništěm vodou s přechodem k vegetaci vápnatých slatinišť sv. <i>Caricion davallianae</i>
<i>Dactylorhiza majalis</i> – prstnatec májový	3 kvetoucí, jedinci	§3, C3, CIII	mírně svažité horní část louky
<i>Galium boreale</i> – svízeľ severní	roztroušeně až hojně, maloplošně i dominantní	C4, CIV	výskyt roztroušeně téměř v celé PP, místy i v ochranném pásmu
<i>Galium wirtgenii</i> – svízeľ Wirtgenův	roztroušeně, místy hojně	CIII	výskyt roztroušeně téměř v celé PP, místy i v ochranném pásmu
<i>Inula salicina</i> – oman vrbolistý	hojně až dominantní, expanzní	C4, CIV	téměř po celé ploše PP
<i>Iris sibirica</i> – kosatec sibiřský	hojně- stovky kvetoucích jedinců	§2, C3, CII	v centrální části louky severně od hlavní odvodňovací strouhy; kvetoucí rostliny hojněji v plochách v předchozím roce nepokosených nebo později pokosených
<i>Laserpitium pruthenicum</i> – hladýš pruský	výskyt v roce 2010 nebyl ověřen	§2, C3, CII	
<i>Orchis morio</i> – vstavač kukačka	1 kvetoucí jedinec v ochranném pásmu	§2, C2, CI	intenzivně kosená střídavě vlhká loučka
<i>Primula elatior</i> – prvosenka vyšší	roztroušeně až hojně	CIII	dolní (JZ) polovina PP
<i>Primula veris</i> – prvosenka jarní	roztroušeně až hojně	C4, CIII	horní (SV) polovina PP
<i>Salix rosmarinifolia</i> – vrba rozmarýnolistá	1 polykormon v ochranném pásmu	C3, CII	nekosený odvodňovací příkop
<i>Serratula tinctoria</i> – srpice barvířská	velmi hojně, místy až dominantní	C4, CIV	téměř po celé ploše PP

<i>Silaum silaus</i> – koromáč olešníkový	roztroušeně až hojně	C3, CIII	téměř po celé ploše PP, výskyt i v ochranném pásmu (v louce s <i>Orchis morio</i> , v kulturních loukách SZ od PP)
<i>Thalictrum lucidum</i> – žluťucha lesklá	výskyt v roce 2010 nebyl ověřen	C3, CII	
<i>Valeriana dioica</i> – kozlík dvoudomý	max. několik desítek jedinců	C4, CIII	prameniště pod lesem poblíž výskytu <i>Epipactis palustris</i>

§ = Chráněné druhy podle vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: §3 = ohrožený, **C (arabské číslice)** = Druhy Červeného seznamu cévnatých rostlin ČR (Holub & Procházka 2000): C2 = silně ohrožený taxon; C3 = ohrožený taxon; C4 = vzácnější taxon vyžadující pozornost, méně ohrožený, **C (římské číslice)** = Přehled vyhynulých, nezvěstných a ohrožených taxonů cévnatých rostlin na území východních Čech (Faltys 1995): CII – silně ohrožené taxony, CIII – ohrožené taxony, CIV – vzácnější taxon vyžadující pozornost, méně ohrožený.

Obratlovci:

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
<i>Bufo bufo</i> - ropucha obecná	jednotlivé exempláře pouze v jarním období (Lemberk, 2008)	§3	území využíváno pouze jako příležitostné loviště, druh se rozmnožuje v nedalekém okolí
<i>Hyla arborea</i> – rosnička zelená	hojně v letním období (vlastní pozorování)	§2	výskyt ve vlhké louce
<i>Zootoca vivipara</i> - ještěrka živorodá	jednotlivé exempláře, zjištěna i mláďata (Lemberk, 2008)	§2	výslunný lesní okraj a jižní okraj chráněného území
<i>Nyctalus noctula</i> - netopýr rezavý	jednotlivé exempláře (Lemberk, 2008)	§2	území využíváno pouze jako loviště, nejsou zde podmínky pro úkryt
<i>Myotis daubentonii</i> - netopýr vodní	jednotlivé exempláře (Lemberk, 2008)	§2	území využíváno pouze jako loviště, nejsou zde podmínky pro úkryt
<i>Muscicapa striata</i> - lejsek šedý	jednotlivé exempláře (Lemberk, 2008)	§3	území využíváno pouze jako loviště, hnízdí v sousední chatové osadě

NT – téměř ohrožený

Bezobratlí:

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie ohrožení	popis biotopu druhu, další poznámky
<i>Argynnis adippe</i> – perleťovec prostřední	- Baňarem v roce 2010 na lokalitě zaznamenán pouze 1 jedinec, pravděpodobně migrující z okolního lesního porostu	VU	- sama studovaná lokalita jako taková není typickým místem výskytu tohoto druhu. Živnými rostlinami jsou violka psí, violka srstnatá, violka vonná
<i>Cassida murraea</i> - štítonoš omanový	v roce 2009 nízká populační hustota (Horák, in print)	EN	- živná rostlina – oman vrbolistý (<i>Inula salicina</i>)

<i>Lycaena dispar</i> - ohniváček černočárný	v červenci 2008 pozorování 2 jedinci (Horák, in print)	§2	- obývá především podmáčené louky nebo okraje vodních toků, ale obsazuje i ruderalní mokřady, strouhy, písčiny a průmyslové areály - živnou rostlinou jsou šťovíky (<i>Rumex</i> spp.)
<i>Maculinea telejus</i> – modrásek očkovaný	- v roce 2007 pozorování v jednom dni max. 4 jedinci (Adamová, 2008) - v roce 2010 potvrzen výskyt Baňarem	§2, VU	- vzácný hygrophil, žijící na podmáčených loukách, preferuje slunná stanoviště chráněná před větrem - živná rostlina – krvavec toten (<i>Sanguisorba officinalis</i>)
<i>Papilio machaon</i> – otakárek fenyklový	- v roce 2010 zjištěn Baňarem	§3	- živnými rostlinami je řada miříkovitých rostlin, včetně pěstovaných - ubikvista, rozšířený na lesních okrajích, loukách, stepích a lesostepích, často na ruderalích s vhodnými živnými rostlinami

VU – zranitelný - vulnerable, EN- ohrožený – endangered (Farkač, Král, Škorpík, 2005)

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Chráněné území bylo vyhlášeno Okresním národním výborem v Ústí nad Orlicí na přelomu let 1989 a 1990 jako chráněný přírodní výtvar.

Plán péče pro přírodní památku na roky 1997-2006 byl zpracován v roce 1996 RNDr. V. Faltyssem z AOPK ČR, Stř. Pardubice. Navrženo bylo pokračovat ve stávajícím způsobu hospodaření, tj. seč jednou ročně v srpnu lehkou mechanizací, v části těsně pod lesem dosekat ručně, předtím odstranit nálet.

V roce 2001 bylo OkÚ Ústí nad Orlicí navrženo zpracování nového plánu péče, a sice z důvodu zjištění výskytu dalších ochranně významných druhů (míněn je zřejmě vstavač kukačka).

Následně byl v roce 2002 zpracován plán péče nový, pro roky 2003-2012. Jeho zhotovitelem byl RNDr. Leo Bureš – Ekoservis. Ten rozdělil lokalitu na tři dílčí plochy, z nichž každá měla být kosena jen jednou za tři roky, v první polovině července.

Péče o chráněné území přešla v roce 2003 z Okresního úřadu Ústí nad Orlicí na Krajský úřad Pardubického kraje, který v chráněném území začal uplatňovat odlišný management. Z toho důvodu vyvstala potřeba zajistit zpracování nového plánu péče.

Podle pamětníků byly údajně zdejší luční porosty pravidelně koseny a bylo na nich udržováno povrchové odvodnění. V devadesátých letech 20. století byly koseny patrně jednou ročně, některé roky dokonce zůstaly nepokosené. Odvodňovací příkopy udržovány nebyly.

Dle šetření AOPK ČR, Stř. Pardubice, z roku 1995 bylo na lokalitě páleno seno, druhově bohatý bažinatý úsek u lesa (severní cíp PP) byl nekosen, pokrytý stařinou a vzácné druhy zde živořily. Uváděny byly i hluboké rýhy od traktorů, které v této části území většinou zapadnou.

Při kontrole pracovníka OkÚ Ústí nad Orlicí ze začátku října 2001 je uváděno, že v území právě v té době probíhá kosení a odklizení biomasy.

Kosení lokality provádí dlouhodobě p. F. Matoušek, zemědělec z nedalekých Srubů. V posledních letech zde byla dle požadavků KÚ Pardubického kraje prováděna dvojí seč. První seč byla vedena v pružích o šířce pokosu traktoru, kdy se střídaly pruhy posekané a neposekané. Druhá

seč byla prováděna obdobně, směr pruhů však byl kolmý na pruhy z první seče. Vznikla tak mozaika čtverců, z nichž některé byly pokoseny jednou (buď při první, nebo při druhé seči), jiné dvakrát a některé zůstaly nekoseny do další sezóny. Seno bylo sušeno na lokalitě. První seč byla prováděna v období od 20. června do konce července.

b) zemědělské hospodaření

Luční biotopy obecně vděčí za svůj vznik zemědělskému hospodaření, které k nim neodmyslitelně patří a bez něhož by postrádaly smysl. Stejně tak na Vstavačové louce a v jejím okolí byl v minulosti dlouhodobým zemědělským využíváním vytvořen komplex vlhkých luk, které byly zaznamenány mimo jiné ve stabilním katastru z roku 1839 (<http://archivnimapy.cuzk.cz>).

Louky byly pravidelně koseny a povrchově odvodňovány, seno bylo využíváno jako krmné nebo stelivové.

V druhé polovině 20. století byla většina těchto luk zmeliorována, některé i rozorány. Tohoto drastického zásahu byla (dnes už asi nezjistíme proč) ušetřena louka o rozloze necelý hektar, na které bylo později vyhlášeno chráněné území. Stejně byly ušetřeny nedaleké Srubské mokřiny, které ovšem dlouhodobě nebyly koseny a dnes jsou poznamenány sukcesí a zarůstáním.

Zemědělské plochy, navazující na chráněné území, jsou dnes obhospodařovány jako kulturní louky s relativně bohatou druhovou skladbou. Nacházíme zde mnoho běžnějších druhů bezkolencových luk, ze vzácnějších druhů se zde vyskytuje např. *Silaum silaus*.

Každoroční kosení Vstavačové louky je dnes zajišťováno místním zemědělcem, který získané seno používá pro dobytek. Bylo by velmi vodné tento způsob hospodaření zachovat i do budoucna – dlouhodobě je zemědělské využívání podstatně udržitelnější než čistě "ochranářské" kosení, kdy vzniká problém, jak naložit se získanou biomasou.

c) rekreace a sport

Území není intenzivně rekreačně ani sportovně využíváno, nevedou tudy ani značené turistické trasy. Sousední plochy jsou využívány chataři (viz níže).

d) jiné způsoby využívání

Ve druhé polovině 20. století vyrostlo v sousedství chráněného území několik chat se zahradami. Dříve zde podle historického leteckého snímku z roku 1954 (<http://kontaminace.cenia.cz/>) byly pouze louky a extenzivní sad. Dá se předpokládat, že tyto louky měly obdobný (pravděpodobně poněkud sušší) charakter jako některé části chráněného území. Pozemky pod dvěma chatami nejbližší přírodní památce jsou pouze z poloviny oplocené, na zbytku jsou zachovány kosené louky. Ty jsou druhově velmi bohaté a mj. jsou jediným dochovaným místem výskytu vstavače kukačky.

Spíše než vlastní chráněné území tedy chataření ovlivňuje jeho ochranné pásmo. V minulosti byly snahy vlastníků pozemků v přírodní památce si i zde postavit chatu a zřídit zahradu, orgány ochrany přírody však naštěstí tyto v prvopočátku potlačily.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Vyhláška Okresního národního výboru v Ústí nad Orlicí ze dne 14.12.1989, kterou se určují chráněné přírodní výtvoř "U Kaštánku", "Čenkovička" a "Vstavačová louka"
- CHOPAV Východočeská křída - nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb., ze dne 24. června 1981, o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev, Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy
- Plán péče o PP Vstavačová louka na období 1997-2006 (AOPK ČR, Stř. Pardubice, 1996)
- Plán péče o PP Vstavačová louka na období 2003-2012 (Ekoservis, 2002)

- Územní plán velkého územního celku Pardubického kraje (ÚP VÚC Pk) - schválen ZPK dne 14. 12. 2006
- Územní plán Města Choceň, schválen dne 25.6.2008

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T1
- mapa dílčích ploch – příloha č. M3

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

Louka i větší část vzácných druhů jsou dnes v poměrně dobrém stavu, proto lze předchozí ochrannářskou péči hodnotit kladně. Přínosem bylo už obnovení pravidelného kosení - podle choceňské rodačky A. Čejkové byla lokalita v 90. letech 20. stol. nekosená a v podstatně horším stavu než dnes. Kromě kosení bylo na lokalitě prováděno i vysekávání křovin v severní části, jak o tom svědčí fotodokumentace z roku 2002 s komentářem, uvedená v plánu péče zpracovaném L. Burešem v roce 2002. Tento plán péče rozděloval území do 3 dílčích ploch a navrhoval kosení každé pouze jedenkrát za 3 roky. To by bylo zcela nedostatečné, proto bylo štěstím, že péči o lokalitu převzal v roce 2003 Krajský úřad Pardubického kraje a bylo pokračováno v každoročním kosení celé louky.

Přibližně od roku 2007 do současnosti zde byl prováděn neobvyklý management, zaměřený na zachování vhodných podmínek pro vývoj lučního hmyzu. První seč byla prováděna přibližně v červenci, posekáno bylo 50% plochy v pružích na šířku traktoru; druhá seč byla prováděna v září, posekáno bylo 50% plochy v pružích na šířku traktoru kolmo na pruhy z první seče. Vznikla tak mozaika čtverců pokosených při první, při druhé seči, pokosených dvakrát nebo vůbec. Tento management kromě příznivého vlivu na hmyz podpořil i populaci kosatce sibiřského, kterému vyhovuje pozdní seč nebo její vynechání z důvodu pozdějšího dozrávání semen. Prezentován byl jako návrat k tradičnímu hospodaření, což je však velmi diskutabilní, protože kosení tímto komplikovaným způsobem v žádném případě v minulosti nemohlo probíhat.

Kromě toho s sebou současný management přináší jistá rizika:

- náročné na provádění, je obtížné vystihnout následující rok při první seči čtverce, které v předchozím roce zůstaly zcela nepokoseny - je velmi pravděpodobné, že menší plochy zůstanou nepokoseny i následující rok, nalétnou sem dřeviny, nahromadí se stařina apod.
- při důsledném uplatňování této metody je obtížné posekat správně okraje louky – v roce 2010 tak zůstal v horní části louky cca 4 m široký pruh zcela nepokosen – právě v okrajích je přitom největší problém se zarůstáním dřevinami
- z botanického hlediska není příliš vhodné ponechávat nepokosené plochy do dalšího roku – dochází zde k náletu dřevin, expanzi *Calamagrostis epigejos*, hromadění stařiny

Vliv tohoto managementu na další vzácné rostlinné druhy kromě kosatce lze v této chvíli těžko hodnotit, lokalita by musela být podrobněji sledována několik sezón. V současnosti je zde velmi hojný až dominantní oman vrbolistý (*Inula salicina*). Omanu občasně nekosené porosty

vyhovují, ale je otázkou, zda se na Vstavačové louce chová expanzně – v minulosti byla zaznamenávána pouze přítomnost druhu na lokalitě, bez udání početnosti.

Místy se v chráněném území projevuje expanze třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*), zatím velmi mírná, třtina nevytváří hustší souvislé porosty. Zda je třtina podporována současným managementem, to také zůstává otevřeno.

Vliv současného managementu na podporu náletu dřevin je však nepochybný. Ve čtvercích, které byly v minulém roce nepokoseny, je jasně patrný nálet vrb, osik a dalších dřevin o výšce i přes 1 m. Takový nálet již dosti komplikuje sekání v následujícím roce.

Z výše uvedených důvodů je v předkládaném plánu péče variantně navrženo zjednodušení systému kosení, které by mělo být vyhovující pro rostliny i pro hmyz. Při první seči v létě zůstane část louky nepokosená, bude se však jednat o 2-3 větší, jasně vymezené a přehledné plochy. Ty pak budou posekány na podzim, kdy už bude hmyz pravděpodobně koncentrován spíše do mladých odrůstajících rostlin po první seči. Žádná část louky tak v daném roce nezůstane zcela neposečená.

Ať už bude louka kosena jako dosud (varianta 1) nebo zjednodušeně (varianta 2), více než v minulosti je třeba dbát na důsledné vysekávání okrajů louky a omezování náletu dřevin. To zřejmě v posledních letech nebylo praktikováno, a proto sem expandují dřeviny – trnka a vrba popelavá se rozrůstají z lesního pláště (ohrožují tak částečně i malou plochu, na které roste krušík bahenní), osiky v dolní části louky již zabraly několik metrů louky a velkou plochu zastíňují a ovlivňují opadem.

Velmi žádoucí je domluva s vlastníky pozemků v ochranném pásmu a uplatňování ochranné péče i zde (podrobněji viz níže).

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prvotním důvodem vyhlášení chráněného území byla ochrana louky jako botanické lokality. V posledních 10 letech zde však byly zjištěny i některé vzácné druhy hmyzu. Do budoucna by tedy při péči o biotopy rostlin měly být zohledňovány i nároky hmyzu, což je i obecný trend v ochraně přírody poslední doby.

Skloubit péči o rostliny a o hmyz však není úplně bezproblémové. Střídavě vlhké louky by měly být optimálně koseny jednou ročně v červenci nebo v srpnu, z hlediska např. modráska očkovaného je však toto nejhorší termín pro seč, protože vajíčka a housenky jsou právě v květech a semenících krvavce totenu. Obě navrhované varianty kosení ponechávají při letní seči určitou část louky nepokosenou, aby v ní hmyz mohl svůj vývoj dokončit. Takové kompromisní řešení, které významně nepoškodí rostliny ani hmyz, by mělo být přednostně uplatňováno.

V případě, že by se do budoucna zájmy ochrany rostlin a ochrany hmyzu dostaly do skutečné kolize a kompromisní řešení by nebylo možné, je v tomto území i nadále prioritní ochrana rostlin, pro které byla přírodní památka původně vyhlášena.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	kosení - varianta 1 kosení louky ve čtvercové mozaice 2 x ročně, sušení a odstranění biomasy (pokračování ve stávajícím managementu)
Vhodný interval	2 x ročně
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	traktor, ruční nářadí (v okrajích)
Kalendář pro management	1. seč – konec června až červenec 2. seč – konec srpna až říjen
Upřesňující podmínky	- 1. seč - posekání 50% plochy v pruzích na šířku traktoru - 2. seč - posekání 50% plochy v pruzích na šířku traktoru kolmo na pruhy z 1. seče – vznik mozaiky čtverců pokosených při 1., při 2. seči, pokosených dvakrát nebo vůbec - v následujícím roce při 1. seči pokosit přednostně čtverce, které v předchozím roce zůstaly zcela neposečeny - horní okraj louky přiléhající k lesu pokosit každoročně celý (hrozí expanze dřevin) - použití traktoru při kosení louky nebude možné v podmínkách, kdy by díky pojezdu traktoru po louce došlo k poškození vegetačního krytu
Typ managementu	kosení - varianta 2 kosení louky 2 x ročně, sušení a odstranění biomasy
Vhodný interval	2 x ročně
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	traktor, ruční nářadí (v okrajích)
Kalendář pro management	1. seč – červenec až první půlka srpna 2. seč - konec září až říjen
Upřesňující podmínky	- 1. seč - ponechání cca 1/4 až 1/3 plochy ve 2-3 celcích bez pokosení, přednostně vybírat plochy s hojným nebo dominantním <i>Sanguisorba officinalis</i> a s <i>Iris sibirica</i> , každý rok však tyto plochy střídat - 2. seč - posekání a sklizení pouze ploch vynechaných při první seči

Typ managementu	občasné kosení lesního lemu, odstranění biomasy
Vhodný interval	1 x za 3 roky
Minimální interval	1 x za 5 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ruční nástroje
Kalendář pro management	červenec až srpen
Upřesňující podmínky	mělo by navazovat na vyřezání křovin a mladého náletu stromů; současně s kosením vyřezání případně zmlazených dřevin
Typ managementu	vyřezání křovin a náletových dřevin, smýcení vzrostlého náletu, odstranění biomasy
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	jednorázově
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová pila
Kalendář pro management	srpen, začátek září; alternativně listopad-březen (z hlediska účinků na listnaté dřeviny je vhodnější vyřezání na sklonku léta, před stažením asimilátů do kořenů)
Upřesňující podmínky	následné pravidelné kosení vyřezaných ploch
Typ managementu	pročištění odvodňovacích stružek
Vhodný interval	1 x za 3-5 let
Minimální interval	1 x za 7 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ručně, motykou
Kalendář pro management	jarní období po roztání sněhu (březen, duben)
Upřesňující podmínky	provést citlivě pouze na hloubku max. 10-15 cm; zákres současných zazemněných stružek viz obrázek č.1 (str. 5)
Typ managementu	intenzivnější kosení ploch s expanzí třtiny křovištní
Vhodný interval	3 x ročně
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ruční nástroje, lehká mechanizace
Kalendář pro management	první seč před květem třtiny (červen), poslední seč v září
Upřesňující podmínky	zatím není nutné; provádět v případě, že zesílí expanze třtiny
Typ managementu	vytrhávání šťovíku tupolistého (<i>Rumex obtusifolius</i>)
Vhodný interval	v prvních letech 1-2 x ročně, později podle výskytu šťovíku možno přerušit
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ručně
Kalendář pro management	na začátku kvetení - červen, opakovaně srpen (pokud nebude pokosen)
Upřesňující podmínky	v prvních letech každoročně, později podle výskytu šťovíku možno přerušit

b) péče o rostliny

Péče o rostliny bude prováděna v rámci péče o jejich biotopy.

c) péče o živočichy

Péče o živočichy bude prováděna v rámci péče o jejich biotopy.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T1

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo, přestože nebylo speciálně vyhlášeno a je jím tedy "pouze" 50m pás ze zákona, hraje u Vstavačové louky důležitou roli.

Pouze v ochranném pásmu rostou dva ze vzácných rostlinných druhů (vstavač kukačka a vrba rozmarýnolistá), oba v poměrně špatném stavu – vrba zarůstá a kukačka v intenzivně kosené louce žije. Ochranné pásmo vlastní chráněné území silně ovlivňuje – výše zmíněná skupina osik je z většiny právě v ochranném pásmu, v nekoseném odvodňovacím příkopu se rozrůstají další náletové dřeviny a původně bohatá luční vegetace se zde přeměňuje v chudé lado.

Z toho důvodu byly i v ochranném pásmu vymezeny některé dílčí plochy a je velmi žádoucí na nich po dohodě s vlastníkem provádět management. Výčet navrhovaných zásahů v ochranném pásmu je připojen k tabulce T1 "Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich", kde je uveden kurzívou.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je v terénu vyznačeno 4 dřevěnými stojany s tabulemi se státním znakem a s nápisem "přírodní památka", umístěnými v rozích louky. Tyto tabule neodpovídají platné vyhlášce, která říká, že nápis a státní znak by měly být na dvou samostatných tabulkách. Nicméně tabule jsou v dobrém stavu a mohou ještě několik let sloužit svému účelu. Vhodné bude provést nátěr dřevěných stojanů.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

• Přehlášení chráněného území na aktuální pozemkový stav

Vstavačová louka byla vyhlášena v roce 1990 na parcele č. 1806/1 v k.ú. Choceň, bez udání výměry. V roce 1994 polovinu tohoto pozemku od restituentky koupili manželé Měchýřovi, kteří o existenci chráněného území údajně nevěděli. Původní parcela 1806/1 tak byla rozdělena na dvě: 1806/1 a 1806/2. Manželé Měchýřovi měli pozemek parc. č. 1806/2 a chtěli si na něm zbudovat zahradní chatku včetně oplocení. Argumentovali tím, že toto číslo pozemku není ve vyhlášce a tudíž se na něj ochrana nevztahuje. V tom jim ochrana přírody zabránila. Manželé následně nabídli pozemek k odkupu státu, prodej se ale neuskutečnil. Již v roce 1995 AOPK ČR, Stř. Pardubice, upozorňovala OkÚ Ústí nad Orlicí, že je nutné území přehlásit na aktualizovaný pozemkový stav.

Nejvhodnějším řešením by bylo nově území vyhlásit s udáním souřadnic lomových bodů uzavřeného polygonu v systému S-JTSK.

• Rozšíření chráněného území o část pozemku parc. č. 1806/3

Nejvzácnější rostlina lokality, vstavač kukačka, neroste ve vlastním chráněném území, nýbrž v jeho ochranném pásmu. Jedná se o část pozemku par.č. 1806/3 o rozloze přibližně 930 m². Zbývající část pozemku je oplocená zahrada s chatkou. Kromě vstavače kukačky rostou na této loučce i další vzácné druhy a svou zachovalostí a druhovou bohatostí by mohla s některými partiemi vlastního chráněného území směle soupeřit. Bylo by vhodné o tuto loučku chráněné území rozšířit. V případě, že to nebude možné, je nutné alespoň zajistit dohodu s vlastníkem na částečné změně hospodaření (omezení četnosti a změna termínů kosení).

• Rozšíření předmětu ochrany

Ve vyhlášovacím předpise jsou jako předmět ochrany uvedeny pouze mokrá louka a rostlinné druhy. Podle nových poznatků je však tato louka i biotopem ohroženého štítonoše omanového (*Cassida murraea*). Výskyt tohoto druhu na Vstavačové louce jednoznačně splňuje kritéria pro zařazení mezi předměty ochrany, tedy že pro jeho zachování v regionu hraje území památky klíčovou roli.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Rekreační a sportovní využívání území veřejností není nijak intenzivní a lokalitu nepoškozuje, proto není nutné je omezovat.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Na stojanu se státním znakem při příchodu do PP (od severovýchodu) je upevněna malá informační tabulka. Ta je velmi stručná a především je ve špatném stavu, proto by bylo vhodné ji vyměnit. Nová informační tabule by měla být formátu A4 až A3, se stručným textem, popisujícím významnost území a s několika obrázky rostlin či živočichů.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Území je v současné době dobře prozkoumáno z hlediska botanického a lepidopterologického. Další zajímavou bioindikační skupinou hmyzu v tomto typu biotopu jsou ploštice – těm se při svém průzkumu motýlů v roce 2010 věnoval Baňář, avšak pouze okrajově, bez kladení speciálních pastí atd. Inventarizační průzkum zaměřený na ploštice by tedy byl vhodný, ale jeho provedení není naléhavé, je to spíše námětem do budoucna.

Důležité je provádět pravidelné sledování vlivu prováděného managementu na předměty ochrany. Populace kruštíku bahenního a vstavače kukačky by měly být sledovány každoročně. Přibližně po 5 letech od zavedení nového managementu (při variantě 2 mírně odlišný systém kosení, vyřezání dřevin, pročištění odvodňovacích stružek) by pak měly být podrobněji prozkoumány populace vzácných rostlin i hmyzu a zhodnocen jejich stav. Pokud nebude možné v té době toto zhodnocení realizovat, mělo by být provedeno nejpozději před zpracováním nového plánu péče.

Při pravidelných každoročních kontrolách je nutné sledovat případnou expanzi třtiny křovištní. Při jejím zesílení je pak vhodné začít provádět častější kosení vybraných ploch, jak je uvedeno výše.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Odstranění náletových dřevin	-----	10 000
Nátěr stojanů značení	-----	1 000
Výroba a instalace informační cedule	-----	5 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	16 000
Opakované zásahy		
Kosení louky, sušení a odstranění biomasy (každoročně)	12 000	120 000
Kosení lesního lemu (3 x)	4 000	12 000
Kosení odvodňovacího příkopu (5 x)	4 000	20 000
Pročištění odvodňovacích stružek (2x)	1 000	2 000
Vytrhávání šťovíku tupolistého (6 x)	500	3 000
Kosení ploch s třtinou (10 x)	1 200	12 000
Opakované zásahy celkem (Kč)		169 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	185 000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Adamová J. (2008): Ochranná studie historicky šetrně obhospodařovaného území v intenzivně zemědělsky obhospodařované krajině. Diplomová práce. ČZUv Praze, Fakulta životního prostředí, Katedra ekologie a životního prostředí

Bureš L. (2002): Přírodní památka Vstavačová louka: plán péče 2003 – 2012.

Dykyjová, D. (2003): *Ekologie středoevropských orchidejí*. Dagmar Dykyjová. 1. vyd. České Budějovice : KOPP, 2003. 115 s, il.,

Faltys, V. (1995): Přehled vyhynulých, nezměřitelných a ohrožených taxonů cévnatých rostlin na území východních Čech. 24 p., AOPK Pardubice.

Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha

Filippov P. et al. (2008): Příručka hodnocení biotopů. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha

Háková A., Klauisová A., Sádlo J. (eds) (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. - PLANETAXII, MŽP, Praha.

Horák, J. (in print): Denní motýli a vřetenušky

Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea, Zygaenidae) Choceňsko-vysokomýtské aglomerace (východní Čechy, Česká republika)

Horák J. (2009): Ohrožený brouk štítonoš omanový (*Cassida murraea*, Coleoptera, Chrysomelidae) v Pardubickém kraji: Poznámky k rozšíření, bionomii, chování a stanovištním nárokům. Orlické hory a Podorlicko 16/2009: 290- 294

- Hroudová Z., Krahulec F. & Řehořek J. [eds]:** Biologie rostlinných druhů. Plant species biology. - Materiály 18, 2001
- Chytrý, M., et al.** (2001): Katalog biotopů ČR. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha
- Jersáková J.:** Vliv managementu na populační dynamiku druhu *Orchis morio*, BiF JU České Budějovice, 2002
- Jersáková J., Kindlmann P.,** (2004): Zásady péče o orchidejová stanoviště. Kopp, České Budějovice
- Kaplan Z.** [ed.] 2005. Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Kostelci nad Orlicí (4.-10. července 2004). - Zprávy České botanické společnosti 40, suppl. 2005/1: 1-76.
- Kubát K., Hrouda L., Chrtěk J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. et Štěpánek J. [eds.]** (2002): Klíč ke květeně České republiky. – 928 p., Academia, Praha.
- Lustyk P. & Samková V. [eds]** 2005. Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Chocni (16.-21. 5. 2002). - Zprávy České botanické společnosti 40, suppl. 2005/1: 77-94.
- Petříček P. et al.** (1999): Péče o chráněná území. I. Nelesní společenstva. – AOPK ČR, Praha
- Procházka F., [ed.]** (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky
- Wotavová K.** (2001): Ekologie terestrických orchidejí – *dactylorhiza majalis*- příčiny zániku vybraných lokalit v Jižních Čechách v závislosti na způsobu obhospodařování. Zprávy České botanické společnosti, Praha, 36, Mater. 18:97-103

Rezervační kniha Přírodní památky Vstavačová louka

<http://botany.cz/>

<http://www.biomonitoring.cz/>

4.3 Seznam používaných zkratk

PP – přírodní památka

OP – ochranné pásmo

CHÚ – chráněné území

ÚSES – Územní systémy ekologické stability

AOPK ČR - Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

1.2 Údaje o lokalizaci území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

1.6 Kategorie IUCN

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

1.8 Cíl ochrany

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

b) zemědělské hospodaření

- c) rekreace a sport
- d) jiné způsoby využívání
- 2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy
- 2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch
 - 2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích
- 2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup
- 2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

3. Plán zásahů a opatření

- 3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ
 - 3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání
 - a) péče o nelesní pozemky
 - b) péče o rostliny
 - c) péče o živočichy
 - 3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území
 - a) nelesní pozemky
- 3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností
- 3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu
- 3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území
- 3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností
- 3.6 Návrhy na vzdělávací využití území
- 3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

4. Závěrečné údaje

- 4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)
- 4.2 Použité podklady a zdroje informací
- 4.3 Seznam používaných zkratk

5. Obsah

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

- Tabulky: Příloha T1 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
- Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch**